

Projectvoorstel

Wikipedia vrouwen

Project Natuur

Vereniging Wikimedia Nederland
Postbus 167
3500 AD Utrecht

030 - 3200238

Contactpersoon:
Sandra Rientjes, directeur
rientjes@wikimedia.nl
06 31786379

Inleiding

Toegang tot kennis is essentieel om je weg te vinden in de wereld. Voor school of studie, om bij te blijven in je beroep, maar ook om het nieuws te begrijpen, of goede keuzes te maken over politiek, geld of gezondheid. Vrije toegang tot betrouwbare kennis is waar het bij Wikimedia Nederland om draait.

Wikipedia is één van de meest geraadpleegde kennisbronnen ter wereld, en wordt helemaal beheerd, aangevuld en verbeterd door vrijwilligers.

Wikimedia Nederland

- ondersteunt in Nederland de Wikipedia-vrijwilligers
- adviseert Nederlandse musea, archieven en bibliotheken die hun kennis willen delen via Wikipedia
- werkt samen met universiteiten en hogescholen
- organiseert cursussen, workshops, fotowedstrijden en schrijfbijeenkomsten
- zorgt dat Nederlandse kennis beschikbaar is voor Wikipedia-vrijwilligers in andere landen
(meer informatie op www.wikimedia.nl)

In 2013 en 2014 gaf de Stichting X al royale steun aan Wikimedia Nederland. Mede daardoor konden wij de afgelopen jaren flinke stappen voorwaarts zetten. Naast de samenwerking met musea, hebben we nu ook succesvolle programma's met openbare bibliotheken, universiteiten en hogescholen. We organiseren trainingen voor vrijwilligers over auteursrecht, online communicatie en fotografie, en ondersteunen hen bij hun Wikipedia-werk door de aanschaf van vakliteratuur, beschikbaar stellen van a.v.-apparatuur en vergoeding van onkosten.

We zijn blij dat we ons weer tot de Stichting mogen wenden. Dit keer vragen we om ondersteuning voor onze activiteiten rond de thema's *Wikipedia-vrouwen* en *natuur*.

Onderwerpen die doorgaans vrouwen meer interesseren dan mannen zijn op Wikipedia minder uitvoerig beschreven. Wikipedia is beter in techniek, natuurwetenschappen, IT, politiek en sport dan in menswetenschappen, mode, kunst en literatuur. Belangrijkste oorzaak: slechts 12% van de Nederlandse Wikipedia-bewerkers vrouw. In samenwerking met een groep actieve Wikipedia-vrouwen een kennisinstituut Atria willen we de komende twee jaar kennislacunes op Wikipedia opsporen en dichten, én vrouwen motiveren we om zelf een bijdrage te gaan leveren aan Wikipedia.

Al eerder steunde de Stichting de organisatie van de fotowedstrijd Wiki Loves Earth. Uit deze eenmalige activiteit groeide het Project Natuur, waarin Wikimedia Nederland samenwerkt met instellingen als Naturalis, de Nationale Parken en de Nederlandse Botanische Tuinen om de informatie over de Nederlandse natuur op Wikipedia te verbeteren. Nu willen we een volgende stap zetten door samen te werken met vrijwilligersorganisaties in natuurbeheer: zij kunnen niet alleen kennis toevoegen maar zijn ook geïnteresseerd in het gebruik van Wikipedia in publieksinformatie. En we gaan informatie in Nederlandse collecties over natuur en biodiversiteit in Suriname, de Antillen en Indonesië beschikbaar maken voor gebruik door Wikipedianen in die delen van de wereld.

We hopen dat u deze thema's interessant genoeg vindt om Wikimedia Nederland nogmaals te ondersteunen. Uw steun zou het ons mogelijk maken om in de periode 2017-2019 een samenhangend programma van activiteiten te ontwikkelen, dat een wezenlijke impact zal hebben op de via Wikipedia voor iedereen vrij toegankelijke kennis.

Sandra Rientjes, directeur

Wikipedia-vrouwen

De komende jaren herdenken we een aantal mijlpalen in de vrouwengeschiedenis: in 1917 kregen vrouwen het passief kiesrecht, in 1919 het actief kiesrecht en in 1922 konden vrouwen daadwerkelijk voor het eerst hun stem uitbrengen bij Tweede-Kamerverkiezingen. Echter, op de Nederlandstalige Wikipedia is de gelijkberechtiging van vrouwen nog niet volledig gerealiseerd. Belangrijke gebeurtenissen uit de vrouwengeschiedenis zijn nog niet adequaat weergegeven op Wikipedia. Biografieën over 'encyclopedie-waardige' vrouwen zijn minder informatief dan die over mannen, of ontbreken helemaal. Ook onderwerpen die doorgaans vrouwen meer interesseren dan mannen worden op Wikipedia minder uitvoerig beschreven. Dat geldt niet alleen voor 'typisch vrouwelijke' zaken als mode en de opvoeding van kinderen, maar ook voor kunst, literatuur en menswetenschappen. Wikipedia is aanmerkelijk beter in techniek, wetenschap, politiek en sport.

Voor een encyclopedie die ernaar streeft om *iedereen* toegang te geven tot *alle* relevante kennis, is dat geen aanvaardbare situatie. Belangrijkste oorzaak: slechts 12% van de Nederlandse Wikipedia-bewerkers vrouw. Dit patroon is niet uniek voor de Nederlandstalige Wikipedia. Wereldwijd is er sprake van een Wikipedia 'gender gap'.

Wikimedia Nederland werkt al samen met een actieve groep van vrouwelijke Wikipedianen om hierin verandering te brengen.

- Wij sporen lacunes op Wikipedia op en organiseren activiteiten om die te dichten.
- Wij werken samen met instellingen die relevante kennis hebben zoals Atria - Kennisinstituut voor emancipatie en vrouwengeschiedenis, de KNAW en het Textielmuseum
- En vooral motiveren we vrouwen om zelf een bijdrage te gaan leveren aan Wikipedia.

De komende twee jaar willen we aanhaken bij de aandacht voor 100 jaar vrouwenkiesrecht en die gebruiken om ons werk een extra impuls te geven en momentum te creëren.

- We organiseren een programma van activiteiten om de informatie over vrouwen en vrouwengeschiedenis en de bijdrage van vrouwen aan politiek, kunst, literatuur en wetenschap op Wikipedia te verdiepen en uit te breiden.
  - We gaan Nederlandse musea, archieven en bibliotheken ondersteunen bij het digitaliseren en vrijgeven van documenten, beeldmateriaal en geluidsopnamen die gebruikt kunnen worden als bron voor Wikipedia-artikelen. In het bijzonder gaan we hierbij samenwerken met Atria, het Nationaal Archief, de Koninklijke Bibliotheek en de KNAW. We streven ernaar dat er tenminste 1000 items worden geupload. (2017 - 2019)
  - We organiseren een serie van ten minste acht schrijfsessies op locatie, online schrijfwedstrijden en themabijeenkomsten om systematisch ontbrekende kennis te kunnen aanvullen (2017 - 2019)
  - In samenwerking met universiteiten en hogescholen gaan we docenten en studenten stimuleren om hun kennis over recente vrouwengeschiedenis bij te dragen aan Wikipedia. We streven naar tenminste vier gezamenlijke activiteiten. Hierbij bouwen we op de ervaring die we de afgelopen jaren al hebben opgedaan in samenwerking met het hoger onderwijs (2018-2019)

- We gaan via een gerichte campagne vrouwen motiveren om Wikipedia te gaan bewerken, en ondersteunen Wikipedia-vrouwen zodat ze met plezier actief kunnen blijven
  - Op bijeenkomsten, op forums en in media die veel door vrouwen worden geraadpleegd gaan we aandacht vestigen voor de mogelijkheid om zelf aan Wikipedia bij te dragen. Hierbij werken we samen de Nederlandse Vrouwenraad en Opzij (2017 - 2019)
  - We organiseren vier introductiebijeenkomsten en trainingen voor aspirant Wikipedianen per jaar (2017 - 2019)
  - We organiseren maandelijkse bijeenkomsten op verschillende plaatsen in het land waar vrouwelijke Wikipedianen elkaar kunnen ontmoeten en kunnen samenwerken (2017 - 2019)
  - Voor het eerst willen we een Wikipedia-vrouwenweekend organiseren waar ervaren Wikipedianen hun (technische) kennis delen met nieuwelingen, gewerkt kan worden aan de ontwikkeling van code en software, en gezamenlijk artikelen kunnen worden geschreven, verbeterd of vertaald (2017)
  - We gaan trainers en coaches opleiden, die zich kunnen inzetten voor een meer vrouwvriendelijke werksfeer op Wikipedia (2018-2019)

Gender gap: Wikipedia als kennisbron voor en over vrouwen

Op Wikipedia is wereldwijd sprake van een gender gap: artikelen over vrouwen, of over onderwerpen die vrouwen meestal meer interesseren of raken dan mannen, zijn minder informatief, minder goed geïllustreerd of ontbreken in het geheel. Tot zeer recent had de Nederlandstalige Wikipedia bijvoorbeeld geen artikelen over de bijbelse figuur Esther, een bevallingscomplicatie als de postpartum-bloeding, de **robe à l'anglaise** (mode uit de 18e eeuw), de Nederlandse feministe van het eerste uur **Willemijn Posthumus** en CNN buitenlandcorrespondent Christiane Amanpour. Die zijn inmiddels van artikelen voorzien.

Er wordt hard aan gewerkt om de kloof te dichten maar er is nog veel te doen. Nog steeds is er geen goede informatie te vinden over bijvoorbeeld *de geschiedenis van vrouwen in de Nederlandse krijgsmacht*, de EU cosmeticaverordening, de invloedrijke feministische tekst 'De vrouw als eunuch', de geschiedenis van de Christelijke Plattelandsvrouwenbond, de Franse revolutionaire **Madame Roland**, NASA-astronaut Patricia Robertson - en honderden andere encyclopedie-waardige vrouwen en onderwerpen.

Project natuur

Al vier jaar lang werkt Wikimedia Nederland aan het verbeteren van de informatie op Wikipedia over de natuur in Nederland. Mede door de steun die de Stichting in 2014 gaf zijn er de afgelopen jaren 70.000 beeld- en geluidsbestanden geupload, 298 nieuwe artikelen aangemaakt en 28 schrijfbijeenkomsten en -wedstrijden georganiseerd. We hebben samengewerkt met o.a. Museum Naturalis, de Stichting Nationale Parken, de Vlinderstichting, en Floron.

Binnen de natuurwereld wordt Wikipedia - en zusterprojecten als de beeld- en geluidbibliotheek Wikimedia Commons en de databank WikiData - steeds meer ontdekt en gewaardeerd, met name door vrijwilligersorganisaties binnen de natuurbeweging. De komende twee jaar gaan we eraan werken dat samenwerking met Wikipedia voor natuurorganisaties makkelijk en vanzelfsprekend wordt, zodat Wikipedia in de toekomst structureel zal worden aangevuld, uitgebreid en verbeterd.

Met de natuurorganisaties gaan we ook werken aan het integreren van Wikipedia in hun eigen kennismanagement en publiekscommunicatie: bijvoorbeeld door determinatie-tabellen voor soorten te integreren in Wikipedia, of Wikipedia-teksten te gebruiken voor publieksinformatie.

Wikipedia als bron voor publieksinformatie. Het bordje linkt via de QR-code naar het Wikipedia-artikel over de plant. Al met succes uitgetoet in de botanische tuin van Graz - binnenkort ook in Nederland

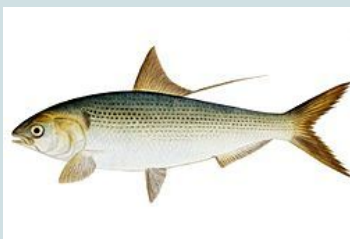
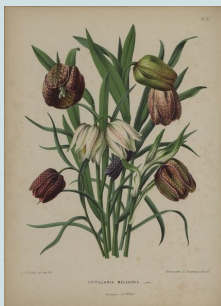
Daarnaast willen we ook de grotere Wikipedia-wereld bij het project betrekken. In de collecties van Nederlandse musea en bibliotheken is veel historisch en actueel materiaal dat betrekking heeft op de natuur van o.a. Azië, het Caraïbisch gebied en Zuid-Amerika: foto's, tekeningen, kaarten en onderzoeksgegevens. We gaan met die musea en bibliotheken, en met de internationale Wikipedia-gemeenschap, er voor zorgen dat dit unieke materiaal wereldwijd optimaal gebruikt gaat worden.

- We gaan door met de bestaande samenwerking met musea en kennisinstellingen op het gebied van natuur en bouwen die verder uit
  - We gaan met de samenwerkende Nederlandse botanische tuinen tenminste vier foto- en schrijfevenementen organiseren, in het bijzonder gericht op het verbeteren van informatie over planten (2017-2018)
  - Met instellingen in het natuurgericht hoger onderwijs zoals Universiteit Wageningen en Hogeschool Van Hall Larenstein gaan we werken aan het integreren van Wikipedia-bewerken in tenminste twee college-reeksen over natuur en/of natuurbeheer, zodat studenten leren hoe ze hun kennis kunnen bijdragen en optimaal van Wikipedia gebruik kunnen maken. (2018-2019)
  - In samenwerking met onze samenwerkingspartners Naturalis, Instituut voor Beeld en Geluid, Koninklijke Bibliotheek, Universiteit van Amsterdam et al gaan we tenminste 10.000 beelden of geluidsimplementen uploaden. We organiseren tenminste vier schrijfbijeenkomsten of -wedstrijden om het gebruik van dit materiaal te stimuleren (2017 -2019)

- We organiseren voor de tweede keer in Nederland de internationale fotowedstrijd Wiki Loves Earth, waardoor tenminste 1000 door het publiek gemaakte nieuwe foto's van Nederlandse natuur beschikbaar komen. (2018)
- We gaan de kennisuitwisseling over en weer tussen Wikipedia en de natuurorganisaties verder ontwikkelen
  - Bij de natuurorganisaties beschikbare informatie over de Nederlandse natuur in tekst, beeld, geluid en data gaan we selecteren en geschikt maken voor gebruik in de Wikimedia-projecten. We streven ernaar dat er hierdoor tenminste 500 artikelen worden aangemaakt of verbeterd.
  - We organiseren tenminste vier trainingdagen voor natuurvrijwilligers om hen te mobiliseren kennis en informatie te delen via Wikipedia en de andere Wikimedia projecten. (2018-2019)
  - De gebruiksmogelijkheden van Wikipedia als kennisbank voor de natuurorganisaties gaan we verder ontwikkelen, o.a. door integratie van determinatiegidsen in Wikipedia en het toevoegen van ecologische en taxonomische informatie aan WikiData (2018-2019)
  - Er is tenminste één proefproject in een natuurgebied of bezoekerscentrum met het gebruik van Wikipedia voor het geven van publieksinformatie door middel van QR codes (2018)
  - We organiseren een Wikipedia-velddwerkdag, waar vrijwilligers van natuurorganisaties en Wikipedianen samenwerken om beeld- en geluidsmateriaal te uploaden, en Wikipedia-artikelen te verbeteren. (2017)
- We gaan faciliteren dat uniek beeldmateriaal in Nederlandse collecties over de natuur van Suriname, de Nederlandse Antillen en Indonesië beschikbaar wordt gemaakt voor gebruik door Wikipedianen in die delen van de wereld
  - We gaan de internationale Wikipedia-gemeenschap actief wijzen op voor hen belangrijke Nederlandse collecties beeld- en geluidsmateriaal (2018-2019)
  - Naturalis, Nationaal Museum Wereldculturen (voormalig Tropenmuseum, Museum Volkenkunde en Afrikamuseum). Stichting Academisch Erfgoed en andere samenwerkingspartners stellen tenminste 5.000 relevante beeld- of geluidsisems beschikbaar (2018)
  - We organiseren tenminste één internationale schrijfwedstrijd om gebruik van het materiaal te stimuleren op de 250 taalversies van Wikipedia. (2019)

Historisch en hedendaags beeldmateriaal - beschikbaar gesteld door Naturalis, Ecomare, Hortus Leiden en particulieren in het kader van project natuur. Dit materiaal wordt gebruikt in Wikipedia's in tenminste 15 verschillende talen.

Begroting

Thema Wikipedia Vrouwen	personeelskosten a €230 per dag	onkosten-vergoedingen vrijwilligers	materiële uitgaven	
informatie over vrouwen en vrouwen-geschiedenis verdiepen en uitbreiden.	56 dagen	800	9750	kosten digitalisering, advieskosten auteursrecht, kosten locaties evenementen en catering, prijzen schrijfwedstrijd, vervaardigen informatie materiaal ter ondersteuning schrijfsessie
meer vrouwen motiveren om Wikipedia te gaan bewerken, en ondersteunen van Wikipedia-vrouwen	84 dagen	1800	23200	handouts en informatiemateriaal, kosten locaties evenementen en catering, locatie vrouwenweekend, verblijf en maaltijden deelnemers, inhuur trainers, vervaardigen trainingsmaterialen
totaal thema Wikipedia Vrouwen	€ 32.200	€ 2.600	€ 32.950	€ 67.750
Thema natuur				
samenwerking met musea en kennisinstellingen op het gebied van natuur	63 dagen	1200	12750	kosten locaties en catering, vervaardigen informatie materiaal ter ondersteuning schrijfsessie, prijzen voor schrijfwedstrijden
kennisuitwisseling tussen Wikipedia en de natuurorganisaties verder ontwikkelen	66 dagen	1300	15000	Kosten digitalisering, advieskosten auteursrecht, kosten locaties evenementen en catering, ontwikkeling apps en softwaretools, vervaardiging materialen voor publiekscommunicatie
beeldmateriaal in Nederlandse collecties over de natuur van Suriname, Nederlandse Antillen en Indonesië beschikbaar maken voor gebruik	25 dagen	0	3000	Prijzen wedstrijden.
totaal thema natuur	€ 35.420	€ 2.500	€ 30.750	€ 68.670
Totaal	€ 67.620	€ 5.100	€ 63.700	€ 136.420

Dekkingsplan

De totale kosten van de voorgestelde activiteiten bedragen €136.420, over de periode 2017- 2019. Wij vragen bij de Stichting een bijdrage van €100.000. Wikimedia Nederland levert een eigen bijdrage van €36.420. Dit zal ten laste gaan van de basissubsidie die Wikimedia Nederland ontvangt van de internationale Wikimedia Foundation.

